

2021/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı

Vergi Tekniği

12 Aralık 2021 Pazar – 16.00 - 18.00 (2 Saat)

Uyarı : Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayıya ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerectiğinde sınav görevlilerine başvurunuz. (Bu soru kağıdı 2 (iki) sayfadan oluşmaktadır)

SORULAR

SORU 1: Mükellef Bay (A)'nın 2019 takvim yılı hesapları sahte belge kullanımını nedeniyle vergi incelemesine alınmış, incelemeye 10.02.2021 tarihinde başlanılmış, Bay (A) ilgili yıl yasal defter ve belgelerini vergi inceleme clemanına 14.03.2021 tarihinde ibraz etmiştir. Mükellef hakkında henüz vergi inceleme tutanağı tutulmadan yapılan ilk hesaplamalara göre sahte belge kullanımına dayalı haksız Katma Değer Vergisi indirimleri dolayısıyla 2019/Ekim döneminde 350.000 TL tutarında Katma Değer Vergisinin ziyya ugratıldığı tespit edilmiştir.

Vergi inceleme elamanı talebi üzerine mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi tarafından 15.05.2021 tarihli yazıyla Bay (A)' dan 15 gün içinde 350.000 TL tutarında teminat göstermesi istenmiştir.

Bay (A), 21.05.2021 tarihinde 200.000 TL değerindeki fiziki altını teminat olarak göstermiş ve tahsil dairesince teminat olarak kabul edilmiştir.

Tahsil dairesinin bulunduğu ilin Vergi Dairesi Başkanının 20.06.2021 tarihli kararıyla,

- Bay(A)'nın KLM Bankasında bulunan altın depo hesabındaki 50.000 TL değerindeki altınına ihtiyacı haciz tatbik edilerek nakde çevrilmiştir,

- Bay (A)'nın KLM Bankasındaki POS cihazına ait hesabı için ileriye yönelik doğması muhtemel gelirleri üzerine ihtiyacı haciz tatbik edilmiştir,

- Bay (A)'nın arkadaşı Bay (B)' ye 10.07.2020 tarihinde kasko değeri 180.000 TL olan ve 10.000 TL bedelle satmış olduğu otomobili üzerine ihtiyacı haciz tatbik edilmiştir.

Mükellef Bay (A), PRS Bankasından almış olduğu 1.500.000 TL tutarındaki süresiz teminat mektubunu 25.07.2021 tarihinde tahsil dairesine sunarak mal varlığı üzerine koyulan ihtiyacı haczin kaldırılmasını talep etmiş ancak tahsil dairesi yeterli tutarda ihtiyacı haciz uygulandığı gerekçesiyle bu talebi kabul etmemiştir.

Yürüttülen vergi incelemesi sonucunda düzenlenen vergi inceleme raporlarına istinaden Bay (A)' ya 2019/Ekim dönemi için 350.000 TL Katma Değer Vergisi ve 350.000 TL vergi ziyyai cezası ile buna bağlı gecikme faizlerini içeren vergi/ceza ihbarnamesi bağlı olduğu vergi dairesi tarafından 20.08.2021 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Bay (A) tarafından 10.09.2021 tarihinde, ilgili vergi mahkemesine tarhiyatların kaldırılmasına yönelik dava açılmıştır.

Açılan davaya ilişkin bir karar verilmeden, 30.10.2021 tarihinde, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi tarafından söz konusu vergi, ceza ve gecikme faizlerinin tahsil edilmesi amacıyla Bay (A)' ya ödeme emri tebliğ edilmiştir.

Veriler: Verilen tüm tarihlerin iş günü olduğu kabul edilecektir.

İstenilen: İdarenin yapmış olduğu işlemlerin ilgili mevzuat kapsamında doğruluğunu yanlışlığını dayanaklarıyla birlikte değerlendiriniz. (45 Puan)

SORU 2: Türk Vergi Hukukundaki yorum yöntemleri nelerdir? Yasal dayanağıyla birlikte açıklayınız. **(15 Puan)**

SORU 3: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun ilgili genel tebliği çerçevesinde;

- a) Gerçek Faydalanicıyı tanımlayınız. **(5 Puan)**
- b) Tüzel kişilerde gerçek faydalancı olarak bildirime konu edilebilecek kişileri yazınız. **(15 Puan)**

SORU 4: 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Mükellefiyet kaydının analiz ve değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak terkini" başlıklı 160/A maddesine göre;

- a) Mezkûr madde kapsamında terkin edilen mükellefiyet kaydının yeniden tesisi için gerekli şartlar nelerdir? **(10 Puan)**
- b) Mezkûr madde kapsamında mükellefiyetleri terkin edilenlerin işe başlama bildiriminde bulunmaları hâlinde, bu kişiler hakkında mükellefiyat tesis edilebilmesi için gerekli şartlar nelerdir? **(10 Puan)**

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

CEVAP 1: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun' un 9, 10, 13, 16, 17, 18, 27, 37 ve 55'inci madde hükümleri aşağıdaki gibidir.

Teminat isteme:

Madde 9

Vergi Usul Kanununun 344 üncü maddesi uyarınca vergi zayıf cezası kesilmesini gerektiren haller ile 359 uncu maddesinde sayılan hallere temas eden bir amme alacağının salınması için gerekli muamelelere başlanmış olduğu takdirde vergi incelemesine yetkili memurlarca yapılan ilk hesaplara göre belirtilen miktar üzerinden tahsil dairelerince teminat istenir.

Türkiye'de ikametgâhi bulunmayan amme borçlusunun durumu amme alacağının tahsilinin tehlikede olduğunu gösteriyorsa, tahsil dairesi kendisinden teminat isteyebilir.

Teminat ve değerlenmesi:

Madde 10

Teminat olarak şunlar kabul edilir:

1. Para,
2. Bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen süresiz teminat mektupları,
3. Hazine Müsteşarlığında ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler (Nominal bedele faiz dahil edilerek ihraç edilmiş ise bu işlemlerde ana paraya tekabül eden satış değerleri esas alınır.),
4. Hükümetçe belli edilecek Milli esham ve tahvilat "Bu esham ve tahvilat, teminatın kabul edilmesine en yakın borsa cetvelleri üzerinden % 15 noksayıyla değerlendirilir.",
5. İlgililer veya ilgililer lehine üçüncü şahıslar tarafından gösterilen ve alacaklı amme idaresince haciz varakasına müsteniden haczedilen menkul ve gayrimenkul mallar.

Teminat sonradan tamamen veya kısmen değerini kaybeder veya borç miktarı artarsa, teminatın tamamlanması veya yerine başka teminat gösterilmesi istenir.

Borçlu verdiği teminatı kısmen veya tamamen aynı değerde başkalarıyla değiştirebilir.

İhtiyati haciz:

Madde 13

İhtiyati haciz aşağıdaki hallerden herhangi birinin mevcudiyeti takdirinde hiçbir müddetle mukayyet olmaksızın alacaklı amme idaresinin mahalli en büyük memurunun kararıyla, haczin ne suretle yapılacağına dair olan hükümlere göre, derhal tatbik olunur:

1. 9 uncu madde gereğince teminat istenmesini mucip haller mevcut ise,
2. Borçlunun belli ikametgâhi yoksa,

3. Borçlu kaçmışsa veya kaçması, mallarını kaçırması ve hileli yollara sapması ihtimalleri varsa,
4. Borçludan teminat gösterilmesi istendiği halde belli müddette teminat veya kefil göstermemiş yahut şahsi kefalet teklifi veya gösterdiği kefil kabul edilmemişse,
5. Mal bildirimine çağrılan borçlu belli müddet içinde mal bildiriminde bulunmamış veya noksan bildirimde bulunmuşsa,
6. Hüküm sadır olmuş bulunsun bulunmasın para cezasını müstelzim fiil dolayısıyla amme davası açılmış ise,
7. İptali istenen muamele ve tasarrufun mevzuunu teşkil eden mallar, bu mallar elden çıkarılmışsa elden çıkarılanın diğer malları hakkında uygulanmak üzere, bu kanunun 27, 29, 30 uncu maddelerinin tatbikini icab ettiren haller varsa.

İhtiyati haczin kaldırılması:

Madde 16

Borçlu, 10 uncu maddenin 5 inci bendinde yazılı menkul mallar hariç olmak üzere, mezkür maddeye göre teminat gösterdiği takdirde ihtiyati haciz, haczi koyan merci tarafından kaldırılır.

İhtiyati tahakkuk:

Madde 17

Aşağıdaki hallerden birinin bulunması takdirinde vergi dairesi müdürenin (5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürenin ve/veya müdürün) yazılı talebi üzerine defterdar ve/veya vergi dairesi başkanı, mükellefin henüz tahakkuk etmemiş vergi ve resimlerinden Maliye Bakanlığıca tespit ve ilan edilecek olanlarla bunların zam ve cezalarının derhal tahakkuk ettirilmesi hususunda yazılı emir verebilir. 2

Vergi dairesi müdüru (5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürü ve/veya müdür) bu emri derhal tatbik eder:

1. 13 üncü maddenin 1, 2, 3 ve 5 inci bentlerinde yazılı ihtiyati haciz sebeplerinden birisi mevcut ise,
2. Mükellef hakkında 110 uncu madde gereğince takibata girişilmişse,
3. Teşebbüsün muvazaalı olduğu ve hakikatte başkasına aidiyeti hakkında deliller elde edilmişse.

İhtiyati tahakkukun neticeleri:

Madde 18

Hakkında 17 nci madde gereğince muamele yapılan mükellefin mezkür maddede yazılı vergi, resim ve cezalarından matrahı belli olanlar, itirazlı olsun olmasın, hesap edilen miktar üzerinden derhal tahakkuk ettirilir.

Geçmiş yıllara ve cereyan etmekte olan yılın geçen aylarına ait matrahı henüz belli olmayan ve 17 nci maddede sayılan vergi, resim ve cezaları geçici olarak ve harici karinelere göre takdir yolu ile tesbit ettirilen matrahlar üzerinden hesaplanır. Bu suretle hesap olunan vergi, resim ve bunların zam ve cezaları derhal tahakkuk ettirilir.

Bu esasa göre tahakkuk eden vergi ve resimler ve bunların zam ve cezaları kanunlarına göre ödeme zamanları gelmeden tahsil olunmaz. Ancak bunlar için derhal ihtiyacı haciz tatbik olunur. 17 nci maddenin 3 üncü bendine giren hallerde ihtiyacı haciz muvazaalı teşebbüsten vergi ve resim bakımından faydalananların malları hakkında tatbik olunur.

Bu maddedeki geçici takdirler, takdir komisyonları tarafından, talep tarihinden itibaren azami bir hafta içinde yapılır.

İvazsız tasarrufların hükümsüzlüğü:

Madde 27

Amme alacağını ödememiş borçlulardan, müddetinde veya hapsen tazyikine rağmen mal beyanında bulunmayanlarla, malı bulunmadığını bildiren veya hukuki malların borcuna kifayetsizliği anlaşılanların ödeme müddetinin başladığı tarihten geriye doğru iki yıl içinde veya ödeme müddetinin başlamasından sonra yaptıkları bağışlamalar ve ivazsız tasarruflar hükümsüzdür.

Ödeme zamanı ve önce ödeme:

Madde 37

Amme alacakları hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödenir.

Hususi kanunlarında ödeme zamanı tesbit edilmemiş amme alacakları Maliye Vekaletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödenir.

Bu ödeme müddetinin son günü amme alacığının vadesi gündür.

Amme borçlusu isterse borcunu belli zamanlardan önce ödeyebilir.

Ödeme emri:

Madde 55

Amme alacığını vadesinde ödemeyenlere, 15 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.

Seri: A Sıra No :1 Tahsilat Genel Tebliğinde konuya ilgili aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

I- Teminat Hükümleri

1. 6183 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde, 213 sayılı Kanunun 344 üncü maddesine göre vergi ziyai cezası kesilmesini gerektiren haller ile 359 uncu maddesinde sayılan hallere temas eden bir amme alacığının salınması için gerekli işlemlere başlanılması halinde, vergi incelemesine yetkili memurlarca yapılan ilk hesaplara göre belirtilen tutar üzerinden tahsil dairelerince teminat isteneceği hükmeye bağlanmıştır.

Buna göre, 213 sayılı Kanunun 135inci maddesiyle kendilerine inceleme yetkisi verilmiş bulunanlar tarafından mükelleflerin veya sorumluların kayıt ve işlemlerinin incelenmesi sırasında 213 sayılı Kanunun 344 ve 359 uncu maddelerinde sayılan hallerin tespit edilmesi nedeniyle bir amme alacı salınması için gereken işlemlere başlanılmışsa, inceleme elemanları tarafından yapılacak ilk hesaplara göre tespit edilecek tutar üzerinden derhal teminat istenecektir.

2. Vergi incelemesine yetkili memurlarca yapılan ilk hesaplara göre belirtilen tutar üzerinden istenecek teminatın, vergi aslı, gecikme faizi ile ceza tutarlarını karşılayacak değerde olması gerekmektedir. Bu aşamada vergi alacağı tahakkuk etmediğinden gecikme faizinin hesabında teminat isteme yazısının düzenlendiği tarih esas alınacaktır. Ancak, gerek teminat isteme yazılarında gerekse teminat gösterme yazıları veya belgelerinde, vergi alacağının tahakkuk etmesi üzerine hesaplanacak gecikme faizi ve zammının dikkate alınacağıının belirtilmesi gerekmektedir. Kanunun 9uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca teminat istenmesinde ekte yer alan yazı örneği (EK-1) kullanılacaktır.

...

II. İhtiyati Haciz

1. 6183 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde; 7 bent halinde gösterilen hallerden herhangi birinin mevcudiyeti halinde, hiç bir müddetle mukayyet olmaksızın alacaklı amme idaresinin mahalli en büyük memurunun kararıyla borçlunun mallarına ihtiyati haciz tatbik edileceği düzenlenmiştir.

2. 6183 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine istinaden alınacak ihtiyati haciz kararlarının haciz varakalarına dayanması gerekmekte olup, ihtiyati haciz kararı verme yetkisi alacaklı amme idaresinin mahalli en büyük memuruna aittir.

3. 5345 sayılı Kanunla kurulan Gelir İdaresi Başkanlığına doğrudan bağlı vergi dairesi başkanlıklarının kurulduğu yerlerde ise aynı Kanunun 33 üncü maddesi gereğince Gelir İdaresine bağlı tahsil direkleri (bağlı vergi direkleri dahil) tarafından takip ve tahsil edilen amme alacakları için ihtiyati hacze karar verme yetkisi vergi dairesi başkanlarına aittir.

...

8. 6183 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin (7) numaralı bendlinde “7. İptali istenen muamele ve tasarrufun mevzuunu teşkil eden mallar, bu mallar elden çıkarılmışsa elden çıkarılanın diğer malları hakkında uygulanmak üzere, bu kanunun 27, 29, 30’uncu maddelerinin tatbikini icabettiren haller varsa.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükmü aynı Kanunun 24 ve müteakip maddelerinde düzenlenen iptal davalarına ilişkin hükümler çerçevesinde iptal davası açılması halinde iptale konu malların elden çıkarılmasını önlemek amacıyla düzenlenmiş olup, bu bent uyarınca tatbik edilen ihtiyati haciz, ihtiyati tedbir niteliği taşımaktadır.

Iptal davası açılabilmesi için gerekli koşulların varlığı halinde durumun alacaklı amme idarelerinin dava açmaya yetkili birimlerine bildirilmesi ve davanın açılması halinde söz konusu bent hükmüne göre ihtiyati haciz kararı alınması mümkündür. İhtiyati haciz kararı üzerine, iptal davasına konu mal üzerine ihtiyati haciz tatbik edilecek, söz konusu mal elden çıkarılmış ise elden çıkarılanın diğer malları üzerine ihtiyati haciz uygulanacaktır.

Bunun yanı sıra, iptal davasına konu malların iptal davasına taraf olmayan kişilerin mülkiyetine geçmesini önlemek amacıyla açılacak davalarda, ayrıca 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 101 ve devamı maddelerinde düzenlenen ihtiyati tedbir talebinde de bulunulması gerektiği tabiidir.

9. 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre, ihtiyati veya kat’i haczin borçlunun her türlü mal, hak ve alacaklarına tatbik edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ancak, borçlu olan bir şahsin bankalarda bir alacak ve hakkı bulunmamasına rağmen ileride borçlu adına doğacak alacaklar için bankalara haciz veya ihtiyacı haciz bildirisi tebliğ edilmesi, haczin “borçlunun mal varlığını hedef tutması” esasına aykırı düşecektir.

Amme alacağından borçlu olan bir şahsin, bankalarda alacak ve hakkının bulunmamasına rağmen ileride tahakkuk edecek alacağından istifade etmek üzere geleceğe yönelik olarak bankalara haciz veya ihtiyacı haciz tebliği, muhtemel bir alacak niteliğinde dahi tanımlanamayacak bir durum oluşturulması ve bankanın bu hacizleri sürekli izlemesi veya banka tarafından yapılan tüm işlemlerde bir süreye de bağlı kalınmaksızın borçlu adına mal, hak ve alacak doğup doğmadığının takip edilmesi, doğması halinde haciz veya ihtiyacı haciz uygulanmasını gerektirir ki bankalara böyle bir külfet yüklemeye imkân bulunmamaktadır.

Bu nedenle, bankalara yapılacak haciz ve ihtiyacı haciz tebliğlerinin sadece tebliğ tarihi itibarıyla amme borçlularının mevcut olan varlıklarını konu alması ve bu kişilerin ileride doğabilecek alacakları için haciz ve ihtiyacı haciz tebliğinde bulunulmaması icap etmektedir.

10. İhtiyati haciz kat’ı hacze dönüştürülmediği sürece, ihtiyaten haczedilen malların satılarak paraya çevrilmesi mümkün bulunmamaktadır. Ancak, ihtiyaten haczedilen malların bozulması, çürümesi gibi nedenlerle korunmasının mümkün olmadığı veya beklediği zaman önemli bir değer düşüklüğüne uğrayacağının anlaşılması hallerinde, bu mallar derhal paraya çevrilerek, elde edilen tutarlar teminat olarak muhafaza edilecektir.

...

12. 6183 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde, hakkında ihtiyacı haciz uygulanan borçlu tarafından, aynı Kanunun 10 uncu maddesinde sayılan değerlerden (maddenin (5) numaralı bende sayılan menkul mallar hariç) birinin teminat olarak gösterilmesi halinde, uygulanan ihtiyacı haczin tahsil dairesi tarafından kaldırılacağı hükmü altına alınmıştır.

Buna göre, ihtiyacı haciz borçlu tarafından Kanunun 10 uncu maddesinin beşinci bende sayılan menkul mallar hariç aynı maddede sayılan teminatların verilmesi ve verilen teminatın tahsil dairesi tarafından kabul edilmesi halinde, ihtiyacı haciz tatbik edilmiş mallar üzerinden kaldırılarak teminat olarak gösterilen mallara haciz tatbik edilecektir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’ nun “Dava Açıma Süresi Başlıklı” 7’nci maddesi ile “Yürütmeyen Durdurulması” başlıklı 27’ ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki gibidir.

Dava Açıma Süresi

Madde 7

1. Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.

2. Bu süreler;

a) İdari uyuşmazlıklarda; yazılı bildirimin yapıldığı,

b) Vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda: Tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatin; tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin; tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava açması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği;

Tarihi izleyen günden başlar.

Yürütmeyin Durdurulması

Madde 27

4. Vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durdurur. Ancak, 26 ncı maddenin 3 üncü fıkrasına göre işlemden kaldırılan vergi davası dosyalarında tahsil işlemi devam eder. Bu şekilde işlemden kaldırılan dosyanın yeniden işleme konulması ile ihtarazı kayıtla verilen beyannameler üzerine yapılan işlemlerle tahsilat işlemlerinden dolayı açılan davalar, tahsil işlemini durdurmaz. Bunlar hakkında yürütmenin durdurulması istenebilir.”

Mükellef Bay (A) için, 359'uncu maddesinde sayılan hallere temas eden bir amme alacağının salınması için gerekli muamelelere başlanmış olduğundan vergi incelemesine yetkili memurlarca yapılan ilk hesaplara göre belirtilen miktar üzerinden tahsil dairelerince teminat istenmiştir. Ancak, istenecek teminatın, vergi aslı, gecikme faizi ile ceza tutarlarını karşılayacak değerde olması gerekmektedir. Örnek olayda sadece vergi aslı tutarı 350.000 TL üzerinden teminat istenmiş olup vergi ziyaî cezası ile teminat isteme yazısının düzenlendiği tarih esas alınarak hesaplanacak gecikme faizi ihmal edilmiştir.

Bay (A) tarafından gösterilen 200.000 TL değerindeki fiziki altın, 6183 sayılı Kanun' un 10'uncu maddesinde teminat olarak gösterilecek menkul mallardan birisi olduğundan tahsil dairesi olarak teminat olarak kabul edilmesi doğru bir işlemidir.

6

Bay (A) tarafından yeteri miktarda teminat gösterilmediği için 6183 sayılı Kanun' un 13' üncü maddesi uyarınca vergi dairesi başkanı kararıyla ihtiyacı tahakkuk kararı ile birlikte ihtiyacı haciz tatbik edilmesi mevzuata uygun bir uygulama olacaktır.

Bay (A)'nın KLM Bankasında bulunan altın depo hesabındaki 50.000 TL' değerindeki altınına ihtiyacı haciz tatbik edilmesi mevzuata uygun bir işlemidir. Ancak, İhtiyati haciz kat'ı hacze dönüştürülmediği sürece, ihtiyaten haczedilen malların satılarak paraya çevrilmesi mümkün bulunmadığından söz konusu altının nakde çevrilmesi mevzuata aykırı bir işlemidir.

Borçlu olan bir şahsin bankalarda bir alacak ve hakkı bulunmamasına rağmen ileride borçlu adına doğacak alacaklar için bankalara haciz veya ihtiyacı haciz bildirisi tebliğ edilmesi, haczin “borçlunun mal varlığını hedef tutması” esasına aykırı düşeceğinden Bay (A)'nın KLM Bankasındaki POS cihazına ait hesabına ileriye yönelik doğması muhtemel gelirler için ihtiyacı haciz tatbik etmesi A Sıra No :1 Tahsilat Genel Tebliği düzenlemelerine aykırı bir işlemidir.

Bay (A) hakkında 6183 sayılı Kanun' un 27' ncı maddesi gereğince iptal davası açılması için gerekli şartlar oluşmadığı ve henüz bir iptal davası açılmadığından Bay (A)'nın arkadaşı Bay (B)' ye 10.000 TL bedelle satmış olduğu 180.000 TL kasko değeri olan otomobil üzerine ihtiyacı haciz tatbik edilmesi mevzuata aykırı bir işlemidir.

Bay (A) 6183 sayılı Kanun' un 16'ncı maddesi uyarınca, 10 uncu maddenin 5 inci bendinde yazılı menkul mallar hariç olmak üzere, mezkûr maddeye göre teminat gösterdiği takdirde ihtiyacı haczin, haczi koyan merci tarafından kaldırılması gerekmektedir. Bay (A), PRS Bankasından almış olduğu 1.500.000 TL tutarındaki süresiz teminat mektubunu tahsil dairesine sunmuş ve mal varlığı

üzerine koyulan ihtiyaci haczin kaldırılmasını talep etmiştir. Söz konusu talebin tahsil dairesince kabul edilmemesi mevzuata aykırı bir işlemidir.

Vergi incelemesi sonucunda tarh edilen tutarların vergi/ceza ihibarnamesi ile bağlı olunan vergi dairesi tarafından tebliğ edilmesi mevzuata uygun bir işlemidir. Ancak tarh edilen vergilerin henüz tahakkuk etmemiş olmasından dolayı 213 sayılı Kanun'un 112'nci maddesi uyarınca gecikme faizi hesaplanması gereken bir durum söz konusu olmadığından vergi/ceza ihibarnamelerinde gecikme faizinin yer almaması gerekmektedir.

Bay A tarafından söz konusu ihibarnamelerin iptaline yönelik süresinde dava açılmıştır. 2577 sayılı Kanun' un 27' nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durduracağından ve henüz vadesi geçen bir borç bulunmadığından bağlı olunan vergi dairesi tarafından borcun tahsili için ödeme emri düzenlenmesi mevzuata aykırı bir işlemidir.

CEVAP 2: 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu' nun “Vergi Kanunlarının Uygulanması ve İspat” başlıklı 3’üncü maddesinin ikinci fıkrasında “Vergi kanunları lafzi ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzin açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluşundaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı göz önünde tutularak uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Mezcur madde ile vergi kanunlarının deyimsel (lafzi), tarihi, amaçsal (gai) ve sistematik olarak yorumlanabilecegi hükmü altına alınmıştır. 7

Deyimsel (Lafzi) Yorum Yöntemi: Vergi kanunlarının lafzından anlaşılan anlamının kullanılan sözcüklerden yola çıkarak yorumlanmasıdır.

Tarihi Yorum Yöntemi: Kanun koyucunun kanunun yapıldığı andaki iradesinin (meclis tutanakları, komisyon çalışmaları vb.) araştırılması suretiyle vergi kanunlarının yorumlanmasıdır.

Amaçsal (gai) Yorum Yöntemi: Vergi kanunlarının uygulandığı zamanın gereklerine ve anlayışına göre değişen ekonomik ve sosyal koşullar altında kazandığı anlam da dikkate alınarak yorumlanmasıdır.

Sistematik Yorum Yöntemi: Vergi kanunlarındaki hükmün kanunun bütünsel yapısı içindeki yeri ve diğer mevzuat hükümleri ile olan bağlantısı dikkate alınarak yorumlanmasıdır.

CEVAP 3: a) 529 No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde gerçek faydalancı; tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan teşekkürleri nihai olarak kontrolünde bulunduran ya da bunlar üzerinde nihai nüfuz sahibi olan gerçek kişi veya kişiler olarak tanımlanmıştır.

b) 529 No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 5’inci maddesinin birinci fıkrasında tüzel kişilerde gerçek faydalancı olarak bildirime konu edilebilecek kişiler şu şekilde belirlenmiştir;

(1) Tüzel kişilerde;

a) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortakları,

- b) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağınıн gerçek faydalancı olmadığından şüphelenilmesi veya bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişiler,
- c) (a) ve (b) bentleri kapsamında gerçek faydalancının tespit edilemediği durumlarda, en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişiler,
- gerçek faydalancı olarak kabul edilerek bildirime konu edilir.

CEVAP 4:

a) 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Mükellefiyet kaydının analiz ve değerlendirmeye sonuçlarına bağlı olarak terkini" başlıklı 160/A maddesine göre mükellefiyet kaydının re'sen terkin edildiğine ilişkin bilgilendirme yazısının mükellefe tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde, aynı Kanunun 153/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan asgari teminat tutarından az olmamak üzere, sahte belge düzenleme riskinin yüksek olduğu dönemlerde düzenlenen belgelerde yer alan (vergiler dâhil) toplam tutarın %10'u tutarında aynı maddede belirtilen türde teminat verilmesi ve tüm vergi borçlarının ödenmesi şartıyla mükellefiyetin, terkin tarihi itibarıyla yeniden tesis edileceği hükmeye bağlanmıştır.

b) 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Mükellefiyet kaydının analiz ve değerlendirmeye sonuçlarına bağlı olarak terkini" başlıklı 160/A maddesine göre bu kişiler hakkında mükellefiyet tesis edilebilmesi için işe başlama bildiriminde bulunanların ve mükellefiyet kaydı bu madde kapsamında terkin edilenlerin tüm vergi borçlarının ödenmiş ve aynı Kanunun 153/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan asgari teminat tutarından az olmamak üzere, sahte belge düzenleme riskinin yüksek olduğu dönemlerde düzenlenen belgelerde yer alan (vergiler dâhil) toplam tutarın %10'u tutarında aynı maddede belirtilen türde teminat verilmesi şarttır.

